

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ Γραφείου ΟΕΥ Μόσχας

Μάιος 2016

Επιμέλεια: Ηλίας Θανασάς, Γεν. Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Αικατερίνη Γκίκιζα, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄
Αντωνία Παπαδοπούλου, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

14, Spiridonovka ul., 123001, Μόσχα, Ρωσική Ομοσπονδία
Τηλ.: +7 495 5393860, Fax: +7 495 5393864, E-mail: ecocom-moscow@mfa.gr

Επίσκεψη Ρώσου Προέδρου στην Αθήνα

Από τις 27 έως τις 28 Μαΐου 2016 πραγματοποιήθηκε επίσκεψη του Ρώσου Προέδρου Vladimir Putin στην Ελλάδα. Κατά την επίσκεψη, ο Πρόεδρος Πούτιν είχε συναντήσεις με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλο και με τον Έλληνα Πρωθυπουργό κ. Αλέξη Τσίπρα, ενώ συμμετείχε και στις διευρυμένες συνομιλίες μεταξύ των αντιπροσωπειών των δύο χωρών. Την δεύτερη ημέρα της επίσκεψης, ο Ρώσος Πρόεδρος μετέβη στο Άγιο Όρος, προκειμένου να παραστεί στους εορτασμούς της συμπλήρωσης 1.000 ετών ρωσικής παρουσίας στη μοναστική πολιτεία του Άθω.

Η επίσκεψη επισφράγισε τις άριστες σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών και τη δέσμευσή τους για περαιτέρω εμβάθυνση της πολυδιάστατης συνεργασίας. Τα θέματα που κυριάρχησαν στις διμερείς συνομιλίες ήταν η αναβάθμιση του πολιτικού διαλόγου και η ενίσχυση της συνεργασίας στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών, του εμπορίου, των επενδύσεων και του τουρισμού. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε επίσης στο αφιερωματικό έτος Ελλάδας - Ρωσίας 2016.

Κατά την επίσκεψη υπεγράφη σειρά κειμένων διμερούς συνεργασίας και συγκεκριμένα:

1. Πολιτική Διακήρυξη
2. Κοινή Διακήρυξη της Εταιρικής Σχέσης για τον Εκσυγχρονισμό
3. Μνημόνιο Κατανόησης για τη Διαπεριφερειακή Συνεργασία
4. Οδικός χάρτης Συνεργασίας Ελλάδας – Ρωσίας στον Αγροτικό Τομέα
5. Μνημόνιο συνεργασίας στον τομέα της τυποποίησης
6. Κοινό Πρόγραμμα Δράσης για την περίοδο 2016-2018 στον τομέα του Τουρισμού
7. Μνημόνιο Κατανόησης στους τομείς της Ενεργειακής Αποδοτικότητας και Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
8. Συμφωνία για τους βασικούς όρους προμήθειας πετρελαίου και πετρελαιοειδών
9. Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του “EnterpriseGreece” και του “Invest in Russia”
10. Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ του Πανεπιστημίου Πειραιώς και του Ομοσπονδιακού Πανεπιστημίου Ουραλίων

Σημειώνουμε ότι της επίσκεψης του Ρώσου Προέδρου στην Ελλάδα είχε προηγηθεί επίσκεψη του Ρώσου Υπουργού Μεταφορών και Συμπροέδρου της Μεικτής Διύπουργικής Επιτροπής Οικονομικής, Βιομηχανικής, Τεχνολογικής και Επιστημονικής Συνεργασίας Ελλάδας – Ρωσίας στη Θεσσαλονίκη, στις 12-15 Μαΐου τ.έ., προκειμένου να συναντηθεί με τον Έλληνα Υφυπουργό Εξωτερικών, αρμόδιο για τις διεθνείς οικονομικές σχέσεις, και

Συμπρόεδρο της ως άνω Επιτροπής από ελληνικής πλευράς, κ. Δημήτριο Μάρδα.

Πρόθεση παράτασης ισχύος ρωσικού εμπάργκο

Σύμφωνα με δελτίο τύπου που δημοσιεύτηκε στις 27.05.2016 στην επίσημη ιστοσελίδα της Κυβέρνησης, ο Ρώσος Πρωθυπουργός, κ. Ντ. Μεντβέντεφ, έχει δώσει οδηγίες για την προετοιμασία πρότασης παράτασης της ισχύος των μέτρων απαγόρευσης εισαγωγών που επιβλήθηκε σε προϊόντα τροφίμων προέλευσης ΕΕ και άλλων χωρών στις 06.08.2014.

Η δήλωση του Ρώσου Πρωθυπουργού έγινε στο πλαίσιο συνάντησής του με εκπροσώπους της Ένωσης Ρωσικών Βιομηχανιών και Επιχειρήσεων η οποία έλαβε χώρα στις 27.05.2016.

Συγκεκριμένα, ο κ. Μεντβέντεφ ανακοίνωσε ότι θα εισηγηθεί στον Ρώσο Πρόεδρο, κ. Β. Πούτιν, την παράταση ισχύος των μέτρων έως τα τέλη του 2017, προκειμένου να δοθεί ο απαραίτητος χρόνος στους εγχώριους παραγωγούς να αναπτύξουν τα επενδυτικά τους σχέδια. Παράλληλα, ο Ρώσος Πρωθυπουργός ανέθεσε στις αρμόδιες υπηρεσίες την προετοιμασία των σχετικών αποφάσεων.

Σταδιακή επέκταση απαγορεύσεων εισαγωγών προϊόντων από Τουρκία

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του ρωσικού τύπου, που παραπέμπουν σε δηλώσεις που έκανε στις 12 Μαΐου η Αναπληρώτρια Επικεφαλής της Υπηρεσίας Κτηνιατρικής και Φυτοϋγειονομικής Επίβλεψης της Ρωσικής Ομοσπονδίας (Rosselkhoznadzor), κ. Julia Shvabauskene, η ρωσική υπηρεσία εξέταζε το ενδεχόμενο επιβολής καθολικής απαγόρευσης στις εισαγωγές φρέσκων φρούτων και

λαχανικών από την Τουρκία λόγω εκτεταμένων υγειονομικών παραβάσεων.

Ωστόσο η εξέλιξη αυτή φαίνεται να αποτρέπεται, καθώς, σύμφωνα με νέες δηλώσεις του ίδιου στελέχους της Rosselkhoznadzor στις 19.05.2016, η ρωσική υπηρεσία αποφάσισε να προβεί σε απαγόρευση εισαγωγής συγκεκριμένων φρούτων και λαχανικών από την Τουρκία, καθώς έλαβε διαβεβαιώσεις από την τουρκική πλευρά ότι θα ενταθούν οι υγειονομικοί έλεγχοι των προς εξαγωγή τουρκικών προϊόντων.

Επισημαίνουμε, ωστόσο, ότι κατά το πρόσφατο διάστημα παρατηρείται μια σταδιακή επέκταση των απαγορεύσεων που σχετίζονται με την εισαγωγή προϊόντων τροφίμων από την Τουρκία στη Ρωσία, με αφετηρία την απόφαση επιβολής μερικού εμπάργκο σε εισαγωγές τροφίμων ως μέρος των ρωσικών αντιμέτρων μετά την κατάρριψη του ρωσικού μαχητικού αεροσκάφους τον Νοέμβριο του 2015.

Έτσι, με το Προεδρικό Διάταγμα επιβολής αντιμέτρων έναντι της Τουρκίας, είχε επιβληθεί ήδη από την 1 Ιανουαρίου 2016, απαγόρευση εισαγωγών σε ορισμένα προϊόντα ζωικής προέλευσης (καταψυγμένα κοτόπουλα και γαλοπούλες) και φυτικής προέλευσης (τομάτες, κρεμμύδια, κουνουπίδια, μπρόκολα, αγγούρια, πορτοκάλια, μανταρίνια, σταφύλια, μήλα, αχλάδια, βερίκοκα, ροδάκινα, δαμάσκηνα και φράουλες).

Κατόπιν, επιπλέον των ανωτέρω απαγορεύσεων πολιτικής φύσεως, η Υπηρεσία Κτηνιατρικής και Φυτοϋγειονομικής Επίβλεψης (Rosselkhoznadzor) της Ρωσικής Ομοσπονδίας επέβαλε απαγόρευση εισαγωγής και σε άλλες κατηγορίες φρέσκων προϊόντων τουρκικής προέλευσης, στη βάση υγειονομικών παραβάσεων. Τα προϊόντα που απαγορεύθηκαν είναι οι πιπεριές και τα ρόδια (τον Μάρτιο) και οι μελιτζάνες (τον Απρίλιο).

Ακολούθησε συνάντηση μεταξύ της Rosselkhoznadzor και της ομόλογης τουρκικής υπηρεσίας, η οποία προκλήθηκε με πρωτοβουλία της ρωσικής πλευράς, στις 26.04.2016. Κατά τη συνάντηση, η ρωσική πλευρά ενημέρωσε ότι, παρά την πτώση των συνολικών τουρκικών εξαγωγών φρέσκων προϊόντων στη Ρωσία λόγω της επιβολής απαγορεύσεων, έχουν αυξηθεί κατά το πρόσφατο διάστημα τα περιστατικά φορτίων τουρκικών προϊόντων στα οποία εντοπίζονται επιβλαβή παράσιτα και μικροοργανισμοί. Η Rosselkhoznadzor έκανε αναφορά σε 32 τέτοια περιστατικά και ζήτησε τη διεξαγωγή εκτενέστερων ελέγχων από τις τουρκικές αρχές.

Η δήλωση της εκπροσώπου της Rosselkhoznadzor που προειδοποιούσε για επιβολή συνολικού εμπάργκο στις εισαγωγές φρέσκων φρούτων και λαχανικών από την Τουρκία, πραγματοποιήθηκε στον απόηχο αυτής της συνάντησης. Έκτοτε η ρωσική υπηρεσία επέκτεινε περαιτέρω τον κατάλογο των προϊόντων που απαγορεύεται να εισαχθούν από την Τουρκία στη βάση υγειονομικών παραβάσεων, προσθέτοντας το μαρούλι και, λίγες μέρες αργότερα, τις κολοκύθες και τα κολοκύθια, διευκρινίζοντας ωστόσο ότι, λόγω θετικής ανταπόκρισης των τουρκικών ελεγκτικών αρχών, η καθολική απαγόρευση εισαγωγών τουρκικών προϊόντων δεν κρίνεται απαραίτητη.

Επισημαίνουμε ότι, σε ορισμένες κατηγορίες προϊόντων οι οποίες επί του παρόντος έχουν εξαιρεθεί τόσο από τις πολιτικές όσο και από τις υγειονομικές απαγορεύσεις, η Τουρκία κατέχει κυρίαρχη θέση στη ρωσική αγορά. Στα λεμόνια, για παράδειγμα, η Τουρκία διατηρεί την πρώτη θέση μεταξύ των διεθνών προμηθευτών της Ρωσίας με εξαγωγές ύψους 88,2 εκατ. δολαρίων κατά το 2015 και μερίδιο

στη ρωσική αγορά της τάξεως του 51%. Παρόμοια είναι η κατάσταση και στα κεράσια όπου η Τουρκία είναι πρώτη προμηθεύτρια χώρα της Ρωσίας με εξαγωγές ύψους 26,9 εκατ. δολαρίων κατά το 2015 και μερίδιο στη ρωσική αγορά 38%. Ενδεχόμενος αποκλεισμός της Τουρκίας σε αυτά τα προϊόντα θα είχε σημαντικό αντίκτυπο στη ρωσική αγορά.

Απώλειες ξένων τραπεζών στη Ρωσία

Σύμφωνα με μελέτη της Εθνικής Υπηρεσίας Αξιολόγησης (National Rating Agency - NRA) της Ρωσικής Ομοσπονδίας, οι ξένες τράπεζες, οι οποίες προέβησαν σε πώληση ή κλείσιμο των θυγατρικών τους στη Ρωσία κατά τη διάρκεια της κρίσης, κατέγραψαν απώλειες της τάξης περίπου των 1,9 δισ. δολ. ΗΠΑ.

Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας, την 01.01.2012 στη Ρωσία λειτουργούσαν 77 τράπεζες με 100% ξένο κεφάλαιο, ενώ την 01.01.2016 ο αριθμός αυτός είχε μειωθεί στις 68.

Σύμφωνα με την επικεφαλής του τμήματος ανάλυσης του χρηματοπιστωτικού τομέα της NRA, Karina Artemyeva, οι ξένες τράπεζες άρχισαν να εγκαταλείπουν τη ρωσική αγορά πριν ακόμα γίνουν αισθητές οι συνέπειες των δυτικών κυρώσεων στην οικονομία της χώρας, ακόμα και προτού καν επιβληθούν αυτές οι κυρώσεις. Η απόφαση για την αποχώρησή τους φαίνεται ότι υπαγορεύθηκε από οικονομικούς λόγους και όχι από τις επιπτώσεις των δυτικών κυρώσεων. Οι λόγοι συνδέονται περισσότερο με τις εκτιμήσεις και προσδοκίες των επιχειρήσεων για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας στον απόηχο της οικονομικής κρίσης του 2008, καθώς ήδη από το 2010 κατέστη σαφές ότι η ρωσική οικονομία δεν επρόκειτο να πετύχει τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης της προ

κρίσεως εποχής και σταδιακά οδηγείτο σε στασιμότητα.

Έτσι, οι ίδιες οι ξένες τράπεζες αναφέρουν διάφορους λόγους για την απόσυρσή τους από τη ρωσική αγορά, όπως η αλλαγή στρατηγικής, ο αναπροσανατολισμός σε νέες αγορές, η εισαγωγή αυστηρότερου ρυθμιστικού πλαισίου στη Ρωσία. Επιπλέον, πριν από την κρίση, οι ξένες τράπεζες είχαν χορηγήσει στις θυγατρικές τους σχετικά φθηνή χρηματοδότηση, γεγονός που τους εξασφάλισε ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην αγορά της Ρωσίας, ωστόσο, κατά τη διάρκεια της κρίσης, το ζήτημα της χρηματοδότησης των θυγατρικών για πολλές από αυτές έπαψε να είναι προτεραιότητα.

Ωστόσο, η πλειοψηφία των τραπεζών που εγκατέλειψαν τη ρωσική αγορά το έπραξαν με σημαντικές απώλειες. Από τις 15 περιπτώσεις που εξέτασε η NRA, μόνο τρεις κατέγραψαν κέρδη: α) η Ελληνική Τράπεζα, η οποία στις αρχές του 2009 είχε επενδύσει 10,5 εκ. δολ. ΗΠΑ για τη σύσταση της ρωσικής θυγατρικής της, κατάφερε τον Ιούνιο του 2014 να την πουλήσει έναντι 33,1 εκ. δολ. ΗΠΑ, β) η ισπανική Banco Santander SA, η οποία απέκτησε στις αρχές του 2007 την Ekstrobank έναντι 55 εκ. δολ. ΗΠΑ, προχώρησε στην πώληση της μετονομασμένης Santander Consumer Bank "Orient Express" έναντι 75 εκ. δολ. ΗΠΑ, γ) και η πιο κερδισμένη από όλες, η αμερικανική General Electric Customer Finance (GECF), η οποία πούλησε τον Φεβρουάριο του 2014 στην Sovcombank την GE Money Bank (πρώην Deltabank) έναντι 158,5 εκ. δολ. ΗΠΑ, αποκομίζοντας κέρδη 58,5 εκ. δολ. ΗΠΑ.

Από την άλλη πλευρά, τις μεγαλύτερες απώλειες κατέγραψαν η βελγική KBC Group, η οποία από την πώληση της Absolut Bank

NPF "Blagosostoyaniye" έχασε 691 εκ. δολ. ΗΠΑ, η Barclays Bank PLC (απώλειες \$ 625 εκ.), και η Τράπεζα Κύπρου (απώλειες \$ 443,8 εκ.), η οποία ενώ δαπάνησε 450 εκ. δολ. ΗΠΑ για την αγορά του 80% της Uniastrium Bank τον Νοέμβριο του 2008, κατάφερε να αποκομίσει μόλις 6,2 εκ. δολ. ΗΠΑ από την πώλησή της στον επιχειρηματία Artyom Avetisian το 2015.

Επιπλέον, τέσσερις τράπεζες έχασαν πλήρως τις επενδύσεις τους: η IPF Investments Limited (5,9 εκ. δολ. ΗΠΑ), η Rabobank (44,4 εκ. δολ. ΗΠΑ), η Svenska Handelsbanken (53,4 εκ. δολ. ΗΠΑ) και η Swedbank (3,4 εκ. δολ. ΗΠΑ), οι οποίες απέτυχαν να βρουν αγοραστή και απλώς προχώρησαν σε εκκαθάριση των ρωσικών θυγατρικών τους.

Άρθρο-ανάλυση σχετικά με εμπόριο προϊόντων τροφίμων μετά την επιβολή του ρωσικού εμπάργκο

Ενδιαφέρουσα ανάλυση δημοσιεύεται στο 5^ο τεύχος τ.έ. του μηνιαίου δελτίου οικονομικών εξελίξεων που εκδίδει το Ινστιτούτο Οικονομικής Πολιτικής Gaidar σχετικά με τις αλλαγές που σημειώθηκαν στις ροές των προϊόντων τροφίμων μετά την επιβολή τον Αύγουστο του 2014 από την Ρωσία απαγόρευσης εισαγωγών για ένα ευρύ φάσμα γεωργικών προϊόντων και τροφίμων από τις χώρες της ΕΕ, τη Νορβηγία, τις ΗΠΑ, τον Καναδά και την Αυστραλία, ως απάντηση προς τις οικονομικές κυρώσεις που της επέβαλαν οι χώρες της Δύσης.

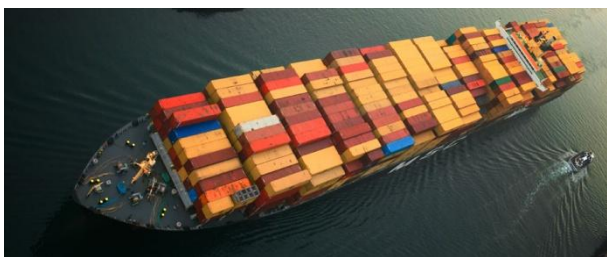

Προ της επιβολής των αντιμέτρων, το μερίδιο των εξαγωγών των χωρών αυτών που κατευθυνόταν στη Ρωσία όσον αφορά τα προϊόντα τροφίμων ανερχόταν κατά μέσο όρο

σε 4,8%, με τις μεγαλύτερες κατηγορίες να είναι το γάλα με μερίδιο 9,1%, το κρέας με 7,3%, τα λαχανικά με 6,9% και τα φρούτα με 8,3%. Από την άλλη πλευρά, το μερίδιο που καταλάμβαναν οι εισαγωγές τροφίμων από τις ανωτέρω χώρες στις συνολικές ρωσικές εισαγωγές τροφίμων ανερχόταν σε 44% (στο τέλος του 2015 το ποσοστό αυτό είχε μειωθεί στο 24%).

Από την ανάλυση προκύπτει ότι οι εξαγωγές τροφίμων προς τη Ρωσία από τις χώρες που εμπíπτουν στη ρωσική απαγόρευση εισαγωγών μειώθηκαν κατά 66% το 2015 σε σύγκριση με το 2013, σύμφωνα με στοιχεία της Ομοσπονδιακής Τελωνιακής Υπηρεσίας. Ωστόσο, η συνολική αρνητική επίδραση του ρωσικού εμπάργκο στις οικονομίες των χωρών αυτών ήταν περιορισμένη.

Σύμφωνα με το άρθρο, η συνολική αξία των εξαγωγών τροφίμων των χωρών υπό το εμπάργκο μειώθηκε μόλις κατά 7%.

Η μείωση αυτή δεν αποδίδεται τόσο στη μείωση του όγκου των εξαγωγών, αλλά μάλλον στη μείωση των τιμών των τροφίμων κατά τη δεδομένη περίοδο. Η μείωση των τιμών με τη σειρά της οφείλεται μάλλον στο μειωμένο κόστος παραγωγής των τροφίμων λόγω της πτώσης του κόστους της ενέργειας, παρά στην πλεονάζουσα προσφορά λόγω των επιπλέον ποσοτήτων που διοχετεύθηκαν στην αγορά, οι οποίες μέχρι τότε απορροφούνταν από τη Ρωσία. Προς επίρρωση των ανωτέρω, σύμφωνα με στοιχεία που παρουσιάζει το άρθρο, οι απώλειες εσόδων των χωρών υπό το εμπάργκο από τη μείωση των εξαγωγών τροφίμων προς αγορές εκτός Ρωσίας ανήλθαν σε 14,2 δισ. δολάρια ΗΠΑ έναντι 12,4 δισ. δολαρίων ΗΠΑ που κόστισε η μείωση των εξαγωγών προς τη Ρωσία.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο, ο όγκος των εξαγωγών τροφίμων σε όρους ποσότητας παρουσίασε αύξηση, γεγονός που αποδεικνύει ότι οι χώρες υπό εμπάργκο

βρήκαν εναλλακτικές αγορές για τα προϊόντα τους αντί της Ρωσίας, όπου η ζήτηση παρέμεινε υψηλή. Έτσι, παρατηρείται ότι το μερίδιο των τροφίμων ως ποσοστό των συνολικών εξαγωγών των χωρών αυτών μετά την εισαγωγή του εμπάργκο και εν μέσω της μείωσης των τιμών, παρουσιάζει αύξηση και διαμορφώθηκε από 8% σε 9%.

Στην περίπτωση των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο όγκος των εξαγωγών στην πλειοψηφία των κατηγοριών των απαγορευμένων προϊόντων (για 14 από τις 24 κατηγορίες προϊόντων) σημείωσε αύξηση το 2015 σε σχέση με το 2013. Σε όρους αξίας, η μείωση που σημειώθηκε ήταν της τάξης του 10% σε τρέχουσες τιμές, ενώ ιδιαίτερα ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι εάν οι τιμές παρέμειναν στο επίπεδο του 2013, τότε οι εξαγωγείς προϊόντων διατροφής της ΕΕ θα έβλεπαν αύξηση των εσόδων τους το 2015 κατά περίπου 16%, ακόμη και υπό την υπόθεση της συνέχισης του ρωσικού εμπάργκο.

Το άρθρο αναφέρεται επίσης στο γεγονός ότι πολλά από τα υπό απαγόρευση προϊόντα βρίσκουν το δρόμο τους προς τη ρωσική αγορά μέσω των χωρών της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης (ΕΟΕ). Ενδεικτικό αυτού είναι ότι παρά το γεγονός ότι η Ρωσία αποτελεί τον μεγαλύτερο καταναλωτή φρούτων και λαχανικών μεταξύ των χωρών της ΕΟΕ, μετά την επιβολή του εμπάργκο, ο όγκος των εισαγωγών φρούτων και λαχανικών στην ΕΟΕ όχι μόνο δεν μειώθηκε αλλά παρουσίασε αύξηση ακόμα και κατά 2-6 φορές. Ωστόσο, η ζήτηση από αυτές τις χώρες δεν παρουσίασε ανάλογα ποσοστά αύξησης που θα δικαιολογούσαν τις πρόσθετες εισαγωγές, με αποτέλεσμα να καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι ο επιπλέον όγκος των φρούτων και λαχανικών που φθάνουν από την ΕΕ στις χώρες της ΕΟΕ θα μπορούσε να καταναλωθεί μόνο στη Ρωσία.

Το άρθρο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η επιλογή από τη Ρωσία της απαγόρευσης εισαγωγών αγροτικών προϊόντων και τροφίμων ως το κύριο όπλο στον πόλεμο των κυρώσεων είναι αμφισβητούμενης αποτελεσματικότητας. Οι χώρες υπό το εμπάργκο έχουν χάσει μόλις το 7% της αξίας των εξαγωγών τους και αυτό κυρίως λόγω της

μείωσης των τιμών, η οποία οφείλεται περισσότερο σε άλλους λόγους παρά στην πλεονάζουσα προσφορά προϊόντων, τα οποία στο παρελθόν προορίζονταν για τη Ρωσία. Είναι επομένως αμφίβολο κατά πόσο το εμπάργκο θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά τις οικονομίες των εν λόγω χωρών, οι οποίες κατάφεραν γρήγορα να αναπροσανατολίσουν τις εξαγωγές τους προς εναλλακτικές αγορές, χωρίς ταυτόχρονα να χάσουν τη δίοδο προς τη Ρωσία μέσω των αγορών των χωρών της ΕΟΕ.

Πορεία ρωσικής οικονομίας κατά το α' τρίμηνο του 2016

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε το Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης της Ρωσικής Ομοσπονδίας, κατά το α' τρίμηνο του τρέχοντος έτους υπήρξε περαιτέρω προσαρμογή της ρωσικής οικονομίας στις συνθήκες που δημιουργήσαν οι δυτικές κυρώσεις και το νέο επίπεδο των τιμών του πετρελαίου και υδρογονανθράκων. Η ήδη παρατηρούμενη από τα μέσα του 2015 μείωση του ρυθμού επιβράδυνσης της οικονομίας συνεχίστηκε και κατά το α' τρίμηνο του 2016.

Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης της Ρωσίας, κατά τον Μάρτιο 2016, ο ρυθμός ανάπτυξης (χωρίς εποχική διόρθωση) ανήλθε σε -0,1% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα (τον Ιανουάριο-Φεβρουάριο ανήλθε σε 0%). Αντίθετα, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2015, το ΑΕΠ μειώθηκε κατά 1,8% τον Μάρτιο του 2016. Οι επιδόσεις του ΑΕΠ κατά τους δύο προηγούμενους μήνες, σε σύγκριση με τους αντίστοιχους μήνες του 2015, ήταν -2,6% τον Ιανουάριο και 0% τον Φεβρουάριο. Συνολικά, η μείωση του ΑΕΠ κατά το α' τρίμηνο εκτιμάται σε 1,4% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

Ο δείκτης της βιομηχανικής παραγωγής, σύμφωνα με τη Rosstat, μειώθηκε τον Μάρτιο κατά 0,5% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, ενώ συνολικά κατά το α' τρίμηνο του τρέχ. έτους η βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε κατά 0,6%. Συγκεκριμένα:

- ο εξορυκτικός τομέας κατά το α' τρίμηνο παρέμεινε σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης (3,4% y/y),
- ο τομέας της μεταποίησης παρουσίασε μείωση -3,1%
- η παραγωγή και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου και νερού τους πρώτους τρεις μήνες του έτους επανήλθε σε θετικό ρυθμό (0,6% y/y).
- ο κατασκευαστικός τομέας, αν και συνολικά κατά το α' τρίμηνο σημείωσε μείωση 1,6%, τον Μάρτιο του τρέχοντος έτους εμφάνισε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης της τάξης του 1,4%. Η παραγωγή δομικών υλικών όλων των κατηγοριών συνέχισε να καταγράφει διψήφια ποσοστά μείωσης κατά το α' τρίμηνο 2016.
- ο μεταλλουργικός τομέας παρουσίασε τον Μάρτιο τ.έ. για πρώτη φορά από τον Ιανουάριο του 2015 οριακή ανάπτυξη 0,3% σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2015. Ωστόσο, συνολικά για το α' τρίμηνο του 2016, ο τομέας συρρικνώθηκε κατά 2,5%.
- η χημική βιομηχανία συνέχισε να αναπτύσσεται με ρυθμό 3%
- η αγροτική παραγωγή παρουσίασε αύξηση 2,8% κατά τα α' τρίμηνο 2016, και συγκεκριμένα η παραγωγή κρέατος και παραπροϊόντων σφαγίων αυξήθηκε κατά 11,4%, πουλερικών 5,9%, τυριών και τυροκομικών προϊόντων 3,1%, επεξεργασμένου γάλατος σε υγρή μορφή 2,7%
- στην ελαφρά βιομηχανία, έχει διαμορφωθεί μία διφορούμενη κατάσταση κατά το α' τρίμηνο 2016: η παραγωγή υφασμάτων παρουσιάζει διψήφια ποσοστά αύξησης (23,2% y/y), ενώ η παραγωγή τελικών προϊόντων μειώνεται.

Όσον αφορά στην ανεργία, μετά από τρεις μήνες συνεχούς μείωσης, τον Μάρτιο 2016 σημειώθηκε αύξηση κατά 0,2% (χωρίς εποχική διόρθωση). Έτσι, η ανεργία επέστρεψε στα επίπεδα του Ιανουαρίου, φθάνοντας το 5,6%.

Σύμφωνα με τη Rosstat, ο πληθωρισμός τον Μάρτιο ανήλθε σε 0,5%, το διάστημα Ιαν.-

Μαρ. σε 2,1%, ενώ ο ετήσιος πληθωρισμός διαμορφώνεται στο 7,3%. Τα ποσοστά αυτά φανερώνουν σαφή βελτίωση σε σχέση με τα στοιχεία του 2015, οπότε ο πληθωρισμός είχε διαμορφωθεί στο 1,2% τον Μάρτιο, στο 7,4% το διάστημα Ιανουαρίου-Μαρτίου, και στο 16,9% ο ετήσιος.

Οι πραγματικοί μισθοί σημείωσαν αύξηση 1,6% τον Μάρτιο 2016, εξισορροπώντας τις απώλειες που είχαν σημειωθεί τους προηγούμενους μήνες, με αποτέλεσμα συνολικά για το α' τρίμηνο τ.έ. οι πραγματικοί μισθοί να μειωθούν κατά μόλις 0,5%. Επιπλέον, μειωμένος εμφανίζεται και ο ρυθμός συρρίκνωσης του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος, το οποίο τον Μάρτιο μειώθηκε κατά 1,8% (σε σχέση με 4,5% τον Φεβρουάριο), ενώ συνολικά το α' τρίμηνο η μείωση ανέρχεται σε 3,9%.

Τέλος, οι εξαγωγές αγαθών το διάστημα Ιανουαρίου-Μαρτίου 2016 εκτιμάται ότι ανήλθαν σε 59,3 δισ. δολάρια ΗΠΑ, σημειώνοντας μείωση 34,3% σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του περασμένου έτους και οι εισαγωγές αγαθών εκτιμάται ότι ανήλθαν σε 37,8 δισ. δολάρια ΗΠΑ, μειωμένες κατά 15,3% σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2015.

Έκδοση ευρωομολόγων από το ρωσικό Υπουργείο Οικονομικών

Στις 24 Μαΐου 2016, το ρωσικό Υπουργείο Οικονομικών εξέδωσε 10ετή ευρωομόλογα αξίας 1,75 δισ. δολαρίων ΗΠΑ με ετήσια απόδοση 4,75%.

Πρόκειται για την πρώτη έξοδο της Ρωσίας στις ξένες αγορές μετά την επιβολή των κυρώσεων εναντίον της το 2014. Η τελευταία φορά που η Ρωσία εισήλθε στην διεθνή κεφαλαιαγορά ήταν τον Σεπτέμβριο του 2013,

οπότε το Υπουργείο Οικονομικών είχε εκδώσει ομόλογα αξίας 6 δισ. δολ. ΗΠΑ, διάρκειας έως το 2019, 2023 και 2043.

Σύμφωνα με τον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών Sergei Storchak, η έκδοση ευρωομολόγων δεν συνδέεται άμεσα με το έλλειμμα του ομοσπονδιακού προϋπολογισμού. Ο λόγος για τον οποίο η Ρωσία αποφάσισε αυτή την έξοδο στις αγορές ήταν προκειμένου να δείξει ότι είναι παρούσα στη διεθνή κεφαλαιαγορά και όχι για να αντλήσει κεφάλαια για να χρηματοδοτήσει το έλλειμμα του προϋπολογισμού.

Σημειώνουμε ότι ο ρωσικός προϋπολογισμός είχε συνταχθεί με βάση μία μέση τιμή πετρελαίου Brent της τάξης των 50 δολ./βαρέλι. Ωστόσο, για το μεγαλύτερο διάστημα των πρώτων πέντε μηνών του 2016, η τιμή των υδρογονανθράκων ήταν χαμηλότερη από αυτό το επίπεδο. Για μία μέση τιμή πετρελαίου 40 \$/βαρέλι, το Υπουργείο Οικονομικής Ανάπτυξης της χώρας εκτιμά ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα θα ανέλθει στο 4% του ΑΕΠ, ενώ στόχος είναι η διατήρηση του ελλείμματος στο 3% του ΑΕΠ.

Σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών, σχεδόν το 70% των ομολόγων (1,2 δισ. δολ. ΗΠΑ) αποκτήθηκε από ξένους επενδυτές, ενώ τα υπόλοιπα 550 εκ. δολάρια ΗΠΑ αγοράστηκαν από ιδιωτικές ρωσικές τράπεζες.

Σύμφωνα με στοιχεία της VTB Capital, μεταξύ των ξένων αγοραστών οι περισσότεροι επενδυτές ήταν από το Ηνωμένο Βασίλειο, και ακολουθούν χώρες της ηπειρωτικής Ευρώπης, χώρες της Ασίας και οι ΗΠΑ. Το Υπουργείο Οικονομικών περιόρισε σκόπιμα τον αριθμό των Ρώσων αγοραστών, καθώς εξ' αρχής πρόθεση της ρωσικής κυβέρνησης ήταν το μερίδιο που θα αποκτούσαν οι Ρώσοι αγοραστές να μην ξεπεράσει το 30%

προκειμένου να προσελκύσει ξένους επενδυτές.

Επιπλέον, το Υπουργείο Οικονομικών επέλεξε να προχωρήσει στην έκδοση ομολόγων αξίας 1,75 δισ. δολ. ΗΠΑ, παρά το γεγονός ότι υπήρχε ζήτηση για 7 δισ. δολάρια ΗΠΑ. Σύμφωνα με το νόμο για τον προϋπολογισμό, το 2016 το Υπουργείο Οικονομικών μπορούσε να δανειστεί μέχρι και 3 δισ. δολ. ΗΠΑ από τις ξένες αγορές. Ωστόσο, το Υπουργείο αποφάσισε να μην εκδώσει το σύνολο του ποσού στην παρούσα φάση λόγω της υψηλής απόδοσης, χωρίς να αποκλείει το ενδεχόμενο να προχωρήσει σε νέα έκδοση για τα υπόλοιπα 1,25 δισ. δολάρια ΗΠΑ μέχρι το τέλος τ.έ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ρωσία διακρίνεται για την αξιοπιστία της ως προς την εξυπηρέτηση και αποπληρωμή των δανείων της. Στις αρχές της δεκαετίας του 1990, η Ρωσική Ομοσπονδία αποδέχθηκε όλα τα χρέη της ΕΣΣΔ, την πλειοψηφία των οποίων κατάφερε να αποπληρώσει κατά τη δεκαετία του 2000. Έτσι, ενώ το 2000 το δημόσιο χρέος της Ρωσίας ήταν 158,7 δισ. δολάρια ΗΠΑ, το 2004 είχε μειωθεί στα 121,7 δισ. δολάρια ΗΠΑ και μέχρι το 2008 ανερχόταν μόλις σε 44,9 δισ. δολάρια ΗΠΑ. Αυτό σημαίνει ότι μέσα σε οκτώ χρόνια, η χώρα επέστρεψε περισσότερα από 100 δισ. δολάρια ΗΠΑ. Την 01.01.2016, το συνολικό εξωτερικό χρέος της χώρας (δημόσιο και ιδιωτικό) ανερχόταν σε 515 δισ. δολάρια ΗΠΑ, εκ των οποίων το χρέος της γενικής κυβέρνησης ανερχόταν σε 31 δισ. δολ. ΗΠΑ.

Συνεδρίαση Προεδρείου Οικονομικού Συμβουλίου υπό τον Πρόεδρο Πούτιν

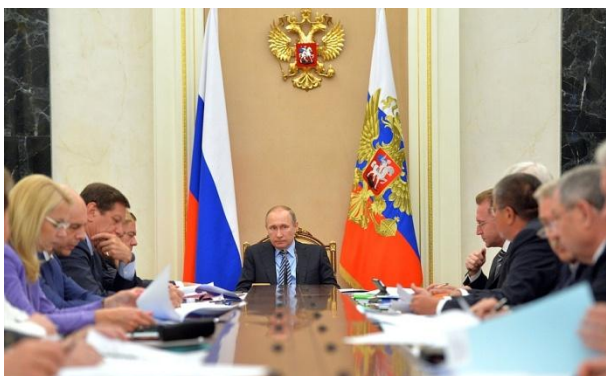
Πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 25 Μαΐου τ.έ. συνεδρίαση του Προεδρείου του Οικονομικού Συμβουλίου υπό τον Ρώσο Πρόεδρο προκειμένου να εξετάσει τις βασικές κατευθύνσεις και τους στόχους της οικονομικής πολιτικής της χώρας για την περίοδο μέχρι το 2025 και να εντοπίσει τους κύριους παράγοντες για την οικονομική μεγέθυνση και ανάπτυξη της ρωσικής οικονομίας.

Σύμφωνα με τον ρωσικό τύπο, κατά τη συνεδρίαση θα υποβάλλονταν εκθέσεις από τον πρώην Υπουργό Οικονομικών της χώρας Alexei Kudrin, ο οποίος πρόσφατα ορίστηκε από τον Ρώσο Πρόεδρο ως Αντιπρόεδρος του Οικονομικού Συμβουλίου (Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθ. 207 από 30.04.2016), από τον διαμεσολαβητή για τις επιχειρήσεις (Business Ombudsman) Boris Titov, καθώς και από τον Υπουργό Οικονομικής Ανάπτυξης Alexey Ulyukayev. Ωστόσο, στην ανακοίνωσή του το Κρεμλίνο δεν κάνει αναφορά στα αποτελέσματα της συνάντησης και δεν παρέχει στοιχεία σχετικά με τις συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής που συζητήθηκαν, αλλά μόνο παραθέτει απόσπασμα από την εναρκτήρια τοποθέτηση του Ρώσου Προέδρου.

Κατά την ομιλία του, ο Ρώσος Πρόεδρος αναφέρθηκε στο γεγονός ότι η ρωσική οικονομία παρουσιάζει πλέον σημάδια σταθεροποίησης και προσαρμογής στις τρέχουσες συνθήκες. Το ζητούμενο στην παρούσα φάση είναι να τεθούν πιο μακροπρόθεσμοι στόχοι για όλα τα θέματα στρατηγικής σημασίας. Γι αυτό το σκοπό, ο Πρόεδρος Πούτιν όρισε τον ρόλο του Προεδρείου του Οικονομικού Συμβουλίου ως μια πλατφόρμα για τη διεξαγωγή σειράς συζητήσεων επί των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων που προγραμματίζεται να λάβουν χώρα στους τομείς της οικονομίας, της επιχειρηματικότητας, της υγείας, της εκπαίδευσης, της στέγασης, των κοινωνικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, της βελτίωσης του διοικητικού μηχανισμού. Προκειμένου να εξετασθούν όλα τα ανωτέρω ζητήματα, το Οικονομικό Συμβούλιο θα συνεδριάζει τακτικά κατά τους προσεχείς 12-18 μήνες.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Ρώσος Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη των εργασιών του Οικονομικού Συμβουλίου με τη συζήτηση να επικεντρώνεται στην ανάγκη εξεύρεσης νέων πηγών ανάπτυξης για την οικονομία της Ρωσίας κατά την επόμενη δεκαετία. Έχοντας διαπιστώσει ότι, υπό τις παρούσες συνθήκες, τα αποθεματικά και οι πόροι που αποτέλεσαν την κινητήρια δύναμη της ρωσικής οικονομίας στις αρχές της δεκαετίας του 2000, δεν είναι πλέον όσο αποτελεσματικά ήταν στο παρελθόν, ο Πρόεδρος Πούτιν έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου λέγοντας ότι εάν δεν βρεθούν νέες πηγές ανάπτυξης, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ θα παραμείνει γύρω από το μηδέν, διακυβεύοντας τις δυνατότητες της χώρας να σημειώσει πρόοδο σε όλους τους τομείς.

Δεδομένου ότι η οικονομική ανάπτυξη δεν μπορεί να επέλθει από μόνη της, ο Ρώσος Πρόεδρος τόνισε τη σημασία υλοποίησης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων ώστε να καταστεί η ρωσική οικονομία πιο αποτελεσματική, καθώς και την ανάγκη διασφάλισης της μακροοικονομικής σταθερότητας, διατηρώντας το δημοσιονομικό έλλειμμα και τον πληθωρισμό σε χαμηλά επίπεδα.

Ο Πρόεδρος Πούτιν δεν παρέλειψε να επισημάνει ότι όλα αυτά τα θέματα συζητούνται σε τακτική βάση με το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης και την Κεντρική Τράπεζα, ωστόσο, το Οικονομικό Συμβούλιο προσφέρει την ευκαιρία να πραγματοποιηθεί μία ευρύτερη και πιο ανοικτή συζήτηση, στην οποία θα συμμετέχουν και μέλη της Κρατικής Δούμας, επικεφαλής Περιφερειών και εκπρόσωποι της επιχειρηματικής και ακαδημαϊκής κοινότητας.

Αναφερόμενος στο γεγονός ότι στο Προεδρείο του Οικονομικού Συμβουλίου συμμετέχουν

άνθρωποι με πολύ διαφορετικές απόψεις, ο Πρόεδρος Πούτιν τόνισε ότι αυτό αποτελεί το πλεονέκτημα αυτού του οργάνου, καθώς παρέχει το έδαφος για εναλλακτικές προσεγγίσεις και για εξέταση των θεμάτων από διαφορετικές οπτικές γωνίες. Βασική επιδίωξη όλων των συμμετεχόντων θα πρέπει να είναι η κατά το δυνατόν ρεαλιστικότερη και αντικειμενικότερη προσέγγιση των ζητημάτων και η αποφυγή των ιδεολογικών αγκυλώσεων και του εγκλωβισμού σε θεωρητικές κατασκευές και έννοιες. Όλες οι ιδέες και πρωτοβουλίες θα πρέπει να συνοδεύονται από πρακτικούς μηχανισμούς για την εφαρμογή τους.

Σημειώνουμε ότι το Οικονομικό Συμβούλιο υπό τον Πρόεδρο της Ρωσικής Ομοσπονδίας, το οποίο συστάθηκε με το υπ' αριθ. 1001 από 16.07.2012 Προεδρικό Διάταγμα, αποτελεί ένα συμβουλευτικό όργανο αρμόδιο για τη σύνταξη προτάσεων για τους βασικούς τομείς της εθνικής κοινωνικοοικονομικής πολιτικής, τον σχεδιασμό στρατηγικών και πολιτικών για την εφαρμογή της και την ανάπτυξη μηχανισμών για να εξασφαλισθεί η σταθερή πρόοδος και ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός της ρωσικής οικονομίας. Τα μέλη του Συμβουλίου ορίζονται με Διάταγμα του Ρώσου Προέδρου και περιλαμβάνουν εκπροσώπους της Κυβέρνησης, της Κρατικής Δούμας, των Περιφερειών, των επιχειρήσεων και της ακαδημαϊκής κοινότητας της χώρας.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΣΤΗ ΡΩΣΙΑ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2016

 <p>ADVANCED AUTOMATION TECHNOLOGIES. PTA'2016 01.11.2016–03.11.2016</p> <p>16th Specialized Exhibition for Equipment and Technologies for Process Automation and Embedded Control Systems</p>	 <p>CRYOGEN-EXPO'2016 01.11.2016–03.11.2016</p> <p>15th International Specialized Exhibition</p>
 <p>AUTOCOMPLEX'2016 01.11.2016–03.11.2016</p> <p>23rd International Trade Fair for Filling Stations and Equipment, Car Equipment and Maintenance, Garage and Parking</p>	 <p>HI-TECH BUILDING'2016 01.11.2016–03.11.2016</p> <p>15th International Exhibition & Forum</p>
 <p>ROSBIO TECH'2016 01.11.2016–03.11.2016</p> <p>10th International Biotechnology Exhibition and Trade Fair</p>	 <p>SECURIKA St. Petersburg 2016 08.11.2016–10.11.2016</p> <p>International exhibition in the field of safety</p>
 <p>MITEX 2016 08.11.2016–11.11.2016</p> <p>Moscow International Trade Fair of Tools, Equipment and Technology</p>	 <p>INTERLIGHT MOSCOW POWERED BY LIGHT+BUILDING-2016 08.11.2016–11.11.2016</p> <p>International Trade Fair for Decorative and Technical Lighting, Electrical Engineering, Home and Building Automation</p>
 <p>Metal Ekspo'2016 08.11.2016–11.11.2016</p> <p>International Industrial Exhibition "Metal-Ekspo'2016" - a key industrial exhibition with the participation of the leading Russian metals groups.</p>	 <p>CLEANEXPO MOSCOW 09.11.2016–11.11.2016</p> <p>18th International exhibition of equipment and materials for professional cleaning, sanitary, hygiene, dry-cleaning and laundry</p>
 <p>PETERFOOD 2016 15.11.2016–17.11.2016</p> <p>International Exhibition for food products</p>	 <p>Fur trade fair – November 2016 15.11.2016–20.11.2016</p> <p>International Exhibition for fur products</p>
 <p>NATEXPO 16.11.2016–18.11.2016</p> <p>International Exhibition of Professional Equipment and Technologies for TV, radio, Internet broadcasting and film production.</p>	 <p>CONSUMEXPO'2016 21.11.2016–25.11.2016</p> <p>32nd International Exhibition for Consumer Goods</p>
 <p>MEBEL 2016 21.11.2016–25.11.2016</p> <p>28th International Exhibition for Furniture, Fittings and Upholstery</p>	 <p>PHARMTECH & INGREDIENTS 22.11.2016–25.11.2016</p> <p>18th International exhibition of equipment, raw materials and ingredients for pharmaceutical production</p>
 <p>ExpoCityTrans 2016 22.11.2016–24.11.2016</p> <p>International Exhibition of public transport</p>	 <p>CEMENT. CONCRETE. DRY BUILDING MIXTURES'2016 30.11.2016–02.12.2016</p> <p>Professional Construction Exhibition</p>